

Bilag 68.

DANMARKS NATIONALBANK

København, den 22. november 1965.

Hr. finansminister Henry Grünbaum.

Ved skrivelse af 16. november 1965 har finansministeren på foranledning af folketingets udvalg vedrørende forslag til lov om almindelig omsætningsafgift (merværdi-afgiftsudvalget) anmodet Danmarks Nationalbank om at afgive en vurdering af den økonomiske situation, herunder problemerne vedrørende kreditstramningen og dennes sammenhæng med finanspolitikken.

I besvarelse heraf skal Nationalbanken udtale følgende:

Den økonomiske udvikling i 1964 og første halvdel af 1965 viste tydelige tegn på en for kraftig ekspansion, som navnlig gav sig udslag i en så stærk stigning i pris- og omkostningsniveauet og i et så stort under-skud på betalingsbalancen, at det var åbenbart, at den økonomiske politik måtte strammes med det formål at bremse stigningen i det samlede efterspørgselspres.

På denne baggrund gennemførtes i foråret visse finanspolitiske foranstaltninger. Desuden blev der ved aftaler med banker, sparekasser og de obligationsudstedende institutter fastlagt retningslinjer for kreditpolitikken, som sigtede mod at holde den samlede kreditudvidelse inden for noget snævrere rammer end i det foregående år.

Men på sommeren kunne der spores svage tegn på en begyndende afdæmpning af efterspørgselspresset, og i de senere måneder er denne tendens blevet mere tydelig. Inden for investeringsområdet er det indtrykket, at først og fremmest landbrugsinvesteringerne er vigende, og at interessen for at sætte nyt boligbyggeri i gang er noget mindre end i de foregående år, navnlig uden for hovedstadsområdet. Hertil kommer, at industriinvesteringerne efter den meget kraftige vækst i 1964 må skønnes at

stige i langsommere takt, i hvert fald i den nærmeste tid. På næsten alle områder ligger investeringerne dog fortsat på et meget højt niveau.

Afsvækkelsen i investeringsønskerne skyldes dels pris- og omkostningsudviklingen i forbindelse med, at man på visse områder midlertidigt har nået et mætningspunkt, dels den økonomiske politik. Det er dog ikke muligt at udskille den indbyrdes vægt af disse faktorer.

Forbruget viser fortsat stigende tendens, men dog næppe i så hastigt tempo som tidligere.

For så vidt angår betalingsbalancen, tyder udviklingen i valutastillingen på, at de løbende betalinger til og fra udlandet i de senere måneder har været nogenlunde i lige-vægt, men efterårsmånederne er normalt de gunstigste for betalingsbalancen, og der kan derfor meget vel overvejende være tale om et sæsonfænomen, jfr. at der også i efteråret 1964 gjorde sig en tilsvarende udvikling gældende.

De konstaterede tendenser til en vis afsvækkelse af efterspørgselspresset er ikke i sig selv foruroligende; de er tværtimod i overensstemmelse med hensigten med den økonomiske politik.

Ved tilrettelæggelsen af den økonomiske politik — herunder vægtforholdet mellem finans- og pengepolitikken — for den kommende tid er det nødvendigt at vurdere, om de omtalte tendenser til en afsvækkelse af efterspørgselspresset vil fortsætte, eller om man må regne med, at der indtræder en stabilisering omkring det nuværende høje efterspørgselsniveau, eventuelt efterfulgt af en yderligere opgang senere.